

Aan de commissie
Werk en Inkomen,
Onderwijs, Samenleven,
Schuldhulpverlening,
Armoedebestrijding en NPRZ

Beste commissieleden,

Op 22 december 2022 uitte raadslid J. Nunnely (D66) in een Regeling van Werkzaamheden (22bb008848) haar zorgen over het bericht van OCW dat het aantal MBO-studenten met 20 duizend studenten is gedaald. Raadslid Nunnely heeft hierover een aantal vragen gesteld. Er is toegezegd (23bb000314) dat hier schriftelijk antwoord op gegeven wordt. Bij onderstaande beantwoording willen we wel graag aantekenen dat in veel gevallen de mbo instellingen als eerste aan zet zijn. De gemeente vindt het mbo echter van groot belang voor de stad en ziet daarom daar waar mogelijk voor zichzelf een ondersteunende rol. Veel van de zaken die hieronder worden beschreven vallen dan ook onder extra inzet, bovenop de wettelijke taak.

Hieronder volgen de vragen met onze beantwoording:

1. Hoe ontwikkelt Rotterdam zich tot een "lerende stad" waarin alle talenten volop worden benut?

De onderwijsinstellingen in Rotterdam werken hier elke dag aan. Door kwalitatief goed onderwijs te bieden, programma's te ontwikkelen om uitval uit het onderwijs tegen te gaan en door in samenwerking met het bedrijfsleven jongeren en volwassenen goed voor te bereiden op hun toekomstige beroep.

In tegenstelling tot de landelijke tendens van een dalend MBO-studentenaantal is juist een mooie stijging in het aantal BBL-studenten in de regio Rijnmond waar te nemen¹. In de BBL (beroepsbegeleidende leerweg) is het mogelijk te werken én te leren. Het voordeel van de BBL is dat jongeren werken aan hun economische zelfstandigheid en dat de BBL actiever bijdraagt aan de ontwikkeling van de regionale economie dan de beroepsopleidende leerweg (BOL). Door de combinatie van werken en leren ervaren studenten al vroeg in hun loopbaan dat ze kennis en vaardigheden voortdurend up-to-date moeten houden om van waarde te blijven voor de arbeidsmarkt.

---

¹ [Doelmatigheid | SBB \(s-bb.nl\)](https://www.sbb.nl)

De OCW MBO werkagenda 2023-2027 van het ministerie van OCW² zet de komende jaren in op doorlopende leerroutes in de beroepskolom, op het verstevigen van de loopbaanoriëntatie en de begeleiding, en op regionale samenwerking tussen de sectoren VO-MBO-HBO. Ook wordt er de komende jaren vanuit OCW ingezet op duurzaam opleiden. Dit zal bijdragen aan flexibiliteit in een snel veranderende arbeidsmarkt. De middelen hiervoor worden rechtstreeks aan de onderwijsinstellingen verstrekt.

De gemeente werkt in het nieuw te vormen onderwijsbeleid aan een gezamenlijke MBO-uitvoeringsagenda waarin de optimale aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt centraal staat. Samenwerking tussen verschillende onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en partners is hierbij van cruciaal belang.

2. Welke aanpak hanteren we momenteel om de huidige studenten klaar te stomen voor de aandienende vraagstukken?

Vanuit het huidige onderwijsbeleid 'Gelijke Kansen voor Elk Talent' ondersteunt de gemeente de onderwijsinstellingen hierbij met subsidies vanuit het thema aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt.

Daarnaast ondersteunt de gemeente verschillende initiatieven gericht op het voorbereiden van leerlingen en studenten op de arbeidsmarkt. Het college vindt het belangrijk jongeren te activeren en te enthousiasmeren voor duurzame beroepen. Goede informatie over én oriëntatie op vaardigheden en beroepen zijn een significant onderdeel in de schoolloopbaan. Zo stimuleert de gemeente Rotterdam programma's op het gebied van technologie en digitaal onderwijs, bijvoorbeeld de IT Campus Rotterdam en het programma Techmission, en loopbaanoriëntatieprogramma's voor leerlingen en scholen, zoals JINC en Petje Af. In het NPRZ-gebied draait het programma BRIDGE-Gaan voor een Baan, een doorlopend loopbaanoriëntatieprogramma vanaf het voortgezet onderwijs tot aan de arbeidsmarkt.

Er wordt extra aandacht besteed aan de start van het schooljaar, inclusief de organisatie van een introductieweek voor MBO, HBO en WO. Dit wordt gedaan in samenwerking met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven om nieuwe studenten te laten kennismaken met Rotterdam, de culturele en sociale mogelijkheden, evenals de verschillende onderwijsinstellingen.

Tenslotte dragen wij bij aan een positief imago van het MBO. Dit wordt onder andere gedaan door middel van de documentaire en follow-ups genaamd "Onmisbaar MBO", en via het pilotprogramma "MBO talent". In dit programma zetten studenten van diverse Rotterdamse MBO's hun talenten in voor de gemeente Rotterdam, waarbij ze werken aan adviezen en voorstellen voor beleid.

Daarnaast spelen de De MBO-raad en Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) een rol met het landelijke platform KiesMBO, dat gericht is op het bevorderen van een goede beroepskeuze.

3. Hoe gaan we het tekort aan goede vakmensen opvangen en op welke manier kunnen we meer studenten verleiden voor het beroepsonderwijs, gezien de aanzienlijke daling dit jaar?

---

² [Samen Werken aan Talent | Convenant | Rijksoverheid.nl](https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/samen-werken-aan-talent/convenant)

Het is van belangwekkend om het tekort aan goede vakmensen in Rotterdam aan te pakken en om meer studenten te verleiden voor het beroepsonderwijs en voor duurzame beroepssectoren, ook gezien de aanzienlijke daling van de instroom van studenten dit jaar.

Hierbij spelen de volgende elementen een rol:

- Samenwerking

Het is belangrijk om te realiseren dat alleen het aantrekken van nieuwe MBO-studenten niet voldoende zal zijn. Het benutten van de kracht van werkenden en werkzoekenden is namelijk ook essentieel. Het is daarom van belang om niet alleen studenten te verleiden tot het volgen van een MBO-opleiding, maar ook werkenden en werkzoekenden te betrekken. Het college ziet waarde in Rotterdams onderwijssysteem die een breed palet aan opleidingstrajecten biedt voor een kansrijke toekomst voor jongvolwassenen en volwassenen. Flexibiliteit in doorstroom en maatwerk in diploma's, certificaten en andere getuigschriften is daarbij essentieel, zodat werkgevers een goed beeld hebben van de kennis en vaardigheden van (toekomstige) werknemers.

Zoals ook in het coalitieakkoord beschreven is hiervoor samenwerking nodig tussen bedrijven, overheid en onderwijsinstellingen rondom het thema 'leven lang ontwikkelen' (LLO). Zo is er een Rijnmonds Arbeidsmarkt Perspectieffonds (RAP010) in oprichting waarmee de gemeenteprojecten stimuleert die leiden tot meer instroom in en behoud van kundig personeel in beroepen die van belang zijn voor de grote maatschappelijk opgaven in onze regio, of die van grote economische impact zijn. Hierover wordt uw raad in juni nader geïnformeerd.

Ook hebben begin dit jaar vijf MBO-scholen op regionaal niveau een LLO-intentievereenkomst getekend. Hiermee bundelen zij hun krachten om de arbeidsmarkt te voorzien van goed (bij)geschoold personeel. Voor bedrijven, instellingen en overheden kan zo via één loket 'leven lang ontwikkelen' uitgevoerd worden.

Tenslotte ontwikkelen drie MBO-scholen in Rotterdam een pilot om volwassen Rotterdammers die nog geen startkwalificatie hebben behaald op te leiden.

Ook de minister geeft de komende jaren veel aandacht aan het thema LLO vanuit de MBO-werkagenda van de minister.

- Stimulering van duurzaam beroepsgericht opleiden

Eind 2022 heeft de commissie Asscher een advies uitgebracht aan de minister over het kiezen voor MBO-opleidingen met een groot arbeidsmarkttekort. De commissie adviseert de minister de keuze van leerlingen en studenten voor deze opleidingen verder te stimuleren. De komende periode onderzoekt de minister hoe hier verdere uitwerking aan gegeven kan worden.

In de regio Rijnmond wil de gemeente via het in oprichting zijnde RAP projecten stimuleren die zorgen voor meer instroom in beroepen die van belang zijn voor de grootste maatschappelijk opgaven in onze regio, of die van grote economische impact zijn.

- Subsidieregeling praktijkleren

De landelijke subsidieregeling praktijkleren is er om werkgevers te stimuleren praktijk- en werkleerplaatsen aan te bieden. Het is een tegemoetkoming voor de kosten die werkgevers maken voor de begeleiding van een leerling of student.

- Rotterdams onderwijsbeleid

Vanuit het huidige Rotterdamse onderwijsbeleid (Gelijke Kansen voor Elk Talent) kunnen VO, MBO en HBO-scholen subsidies aanvragen om de keuze van leerlingen/studenten voor een opleiding en de aansluiting op de arbeidsmarkt te verbeteren. Ook zet ik met het ROB in op het stimuleren van een positief imago van het MBO, zoals hierboven ook al genoemd door onder andere een bijdrage te leveren aan de documentaire en follow-ups Onmisbaar MBO en via het project MBO-talent, waarbij studenten van verschillende Rotterdamse MBO's hun talenten inzetten voor de gemeente Rotterdam en werken aan adviezen en voorstellen voor beleid. Tenslotte draagt de gemeente bij aan loopbaan oriëntatie-programma's voor leerlingen en scholen, zoals JINC, Petje Af, en in het NPRZ gebied Bridge-Gaan voor een Baan.

- BBL-infomarkt

De gemeente Rotterdam investeert in een jaarlijks terugkerende BBL-infomarkt waar minstens 80 bedrijven en alle MBO-onderwijsinstellingen en het Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) aan deelnemen. Potentiële studiekeuzers worden zo gedegen geïnformeerd over de diverse mogelijkheden voor opleiding en combinaties van werken en leren.

4. Welke aanpak is doeltreffend om VMBO- en MBO-jongeren meer te waarderen en ze als volwaardig student mee te laten draaien in het onderwijs?

Het is van groot belang

om VMBO- en MBO-jongeren te waarderen en hen als volwaardige studenten mee te laten draaien in het onderwijs zodat zij zich beter kunnen voorbereiden op de arbeidsmarkt en bijdragen aan de samenleving. Met de werkagenda MBO zet de minister hier met de onderwijsinstellingen de komende jaren vol op in. Zoals hierboven vermeld stimuleert de gemeente vanuit het Rotterdamse onderwijsbeleid 'Gelijke Kansen voor Elk Talent' goede loopbaankeuzes, een goede aansluiting op de arbeidsmarkt en meer talent en waardering voor het mbo.

5. Hoe verkleinen we de aversie en apathie tegen het beroepsonderwijs?

Het college vindt het vooral belangrijk om als samenleving meer waardering voor het beroepsonderwijs te creëren. Zoals ook in het antwoord op vraag 4 vermeld zetten gemeente, onderwijsinstellingen, bedrijven en de minister hier samen de schouders onder.

6. Hoe verbannen we stage discriminatie (onderwijs breed) in Rotterdam zoveel als mogelijk?

Stagediscriminatie is onaanvaardbaar en zorgwekkend, en wordt ook vermeld in het plan Samenleven in één stad van wethouder Achbar. Het college voert gesprekken met partners om stagediscriminatie aan te pakken en bewustwording te vergroten, zoals vermeld in het coalitieakkoord. Bovendien sluit de gemeente Rotterdam zich aan bij het landelijke Stagepact MBO 2023-2027. Dit pact legt belangrijke afspraken vast om stagediscriminatie tegen te gaan en studenten de beste kansen te bieden voor een succesvolle schoolloopbaan.

Als gemeente ondersteunen we het Stagepact volledig en streven we naar optimale begeleiding van studenten tijdens hun stageperiode. We zullen nauw samenwerken met partners om de randvoorwaarden voor goede begeleiding te optimaliseren en een waardevolle bijdrage te leveren aan het succes van het stagepact en de toekomstige professionals van Rotterdam.

Daarnaast is er een landelijk meldpunt stagediscriminatie bij SBB, waar jaarlijks ongeveer 60 meldingen binnenkomen. Samen met het SBB werken de Rotterdamse MBO-instellingen aan een duidelijk protocol voor meldingen en klachtenprocedures.

Als gemeente Rotterdam geven we het goede voorbeeld door jaarlijks meer dan 1.000 stageplekken aan te bieden, waarvan een kwart voor mbo-studenten.

Wij gaan er vanuit u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

S. Kasmi
Wethouder Onderwijs, Cultuur, Evenementen

Tim Versnel
Wethouder Werk & Inkomen, NPRZ, EU-arbeidsmigranten